

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget blev første gang fremsat den 6. november 1985 (lovforslag L 66 i folketingsåret 1985/86, Blad 125). Indenrigsministerens fremsættelse af lovforslaget er optrykt i Folketingstidende 1985/86, folketingets forhandlinger, sp. 1652-1655. Førstebehandlingen af lovforslaget er gengivet sp. 2199-2233. Forslaget blev ikke færdigbehandlet inden folketingsårets udgang.

I forhold til det tidligere fremsatte forslag er foretaget enkelte ændringer i forslagens kap. 3 om sundhedsvæsenets patientklagenævn, herunder en styrkelse af befolkningens adgang til en lokalt placeret vejledning omkring klageforholdene på sundhedsområdet gennem inddragelse af statsamterne i denne opgave. Der henvises til pkt. 4.2 i de almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til §§ 17, 18, 20, 23 og 24.

Endvidere er en funktionsbestemmelse vedrørende Statens Seruminstitut, indholdsmæssigt svarende til gældende lov, indsat som nyt kapitel 4.

Lovforslagets baggrund og hovedindhold

Lovforslaget består af 2 dele. For det første indeholder lovforslaget (A) reglerne om sundhedsstyrelsens virksomhed og reglerne om fratagelse og generhvervelse af autorisation til at udøve et hverv inden for sundhedsvæsenet samt regler om Statens Seruminstitut. Disse regler træder i stedet for den gældende lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse.

Dernæst indeholder lovforslaget (B) et forslag om oprettelse af sundhedsvæsenets patientklagenævn, der skal træffe endelig afgørelse i sager om klager over den sundhedsfaglige virksomhed, der udøves af personer inden for sundhedsvæsenet.

Hovedformålet med forslaget til nye lovbestemmelser om sundhedsvæsenets centralstyrelse er at bringe sundhedsstyrelsens virksomhed ind under det sædvanlige parlamentariske ministeransvar ligesom andre styrelser og direktorater. Efter forslaget fastslås det udtrykkeligt, at sundhedsstyrelsen er en styrelse under indenrigsministeren.

Hovedformålet med forslaget om oprettelse af sundhedsvæsenets patientklagenævn er at modernisere og præcisere reglerne om behandling af patientklager gennem oprettelse af et særligt klagenævn med deltagelse af lægmænd og med en styrkelse af den juridiske ekspertise i sagernes afgørelse. Patientklagenævnet vil i sine afgørelser være uafhængig af indenrigsministeren og sundhedsstyrelsen.

A. Sundhedsvæsenets centralstyrelse

1. Det gældende regelgrundlag

De nugældende regler om sundhedsstyrelsens hovedopgaver og struktur er fastsat i lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse fra 1932. Bestemmelserne om sundhedsstyrelsens opgaver og retlige status i denne lov bygger på en række afgørende punkter på den tidligere centralstyrelseslov fra 1909. Den gældende centralstyrelseslov er optrykt som bilag til lovforslaget.

Det fremgår af den gældende lovs § 1, at »sundhedsstyrelsen fører overtilsynet med sundheds- og sygeplejen – herunder indbefattet tandlæge- jordemoder- og apotekervæsenet – og er øverste rådgiver for det offentlige i alle forhold, der kræver lægekyndig eller apotekerkyndig indsigt.«

Sundhedsstyrelsen har endvidere efter loven visse selvstændige beføjelser bl.a. til at følge sundhedsforholdene i landet generelt og i fornødent omfang at komme med forslag til forbedringer.

Disse opgaver varetager sundhedsstyrelsen som udgangspunkt »på eget ansvar«, hvilket vil sige, at folketinget på disse områder ikke kan drage ministeren til ansvar for sundhedsstyrelsens virksomhed.

Herudover varetager sundhedsstyrelsen en række opgaver for indenrigsministeren som led i dens virksomhed som minister for sundhedsområdet. Det drejer sig om rådgivnings- og administrative opgaver, som sundhedsstyrelsen udfører på grundlag af dens stilling som institution under indenrigsministeriet. Disse opgaver udøves som traditionelle styrelsesopgaver, dvs. underlagt mini-